

HERBÁŘ ROSTLIN 16. 03. 2012

Kokoška pastuší tobolka /Capsella bursa-pastoris/

Kokoška pastuší tobolka je velmi proměnlivou nenápadnou rostlinou, která může být vysoká až půl metru. Často má větvenou lodyhu. Má přízemní listovou...

Kokoška pastuší tobolka - popis

Kokoška pastuší tobolka je velmi proměnlivou nenápadnou rostlinou, která může být vysoká až půl metru. Často má větvenou lodyhu. Má přízemní listovou růžici, kterou tvoří chobotnatě laločnaté až peřenosečné, vzácně i nedělené listy. V horní části lodyhy se nachází celokrajné, objímavé, kopinaté listy se střelovitou bází. Všechny listy jsou chlupaté. Květy jsou drobné, bílé. Někdy jsou bezkorunné. Mohou být až 5 mm široké. Tvoří koncový hrozen. Klínovitě obvejčité, nekřídlaté šešulky jsou více

semenné, trojúhelníkovité či podlouhle klínovité.

Kokoška pastuší tobolka - léčivé účinky

Kokoška pastuší tobolka obsahuje cholin, acetylcholin, tyramin, histamin, betain a jeho ester acetylcholin, saponiny, sirné látky, trísloviny, flavonový glykosid diosmin a větší množství minerálních látek. Speciálně působí na hladké svalstvo děložní a to tak, že zvyšuje stahy hladkých svalů, takže hlavní použití nachází při léčbě gynekologických obtíží. Dle J. A. Zentricha zastavuje vnější i vnitřní krvácení, mírně snižuje krevní tlak, zvyšuje tonus dělohy a dalších orgánů malé pánve, ovlivňuje činnost jater a sleziny, užívá se při potížích s močením a při ledvinovém písku, reguluje menstruaci, tlumí bílý výtok a zejména se uplatňuje při léčbě gynekologických krvácení.

Zevně se **kokoška pastuší tobolka** užívá na pohmožděniny, na záněty šlach a to především formou obkladů. Při krvácivých hemoroidech lze použít ve formě klyzmatu. V prevenci se kokoška užívá při opakovaném vyhřeznutí konečníku a při gynekologickém či hemoroidálním krvácení (sedací koupele v kombinaci s pitnou kúrou).

POZOR: Při předávkování dochází k otravám, které se projevují obrnou centrálního nervstva! Proto kokošku užívejte raději jen po poradě s odborníkem a nikdy ne dlouhodobě!

Použitelné části kokošky pastuší tobolky: nať

Období květu: únor až říjen

Kokoška pastuší tobolka - použití v kuchyni a pěstování

S touto léčivou bylinou se můžeme setkat na rumišťích, polích, zahradách, okrajích cest, úhorech, dlažbách, hřištích atd. Nalezneme ji v nížinách i v horských oblastech. Ve vyšších polohách se s ní setkáme spíše roztroušeně a spíše v oblastech osídlených lidmi. Dokáže vyrůst i v půdách sešlapávaných a jinak zraňovaných. Snese půdy jílovité, písčité, humózní, šterkovité, minerální.

Tip: Sedací koupel

Vrchovatou hrst čerstvé kokošky dáme do síta nad hrnec s vřelou vodou. Spařenou bylinku zabalíme do ručníku a dáme jako obklad.